

საქართველო
ველი მზის პროექტები

არა-ტექნიკური
რეზიუმი

შესავალი

ველი შპს არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანია, რომელიც ავითარებს, ფლობს და ახორციელებს მზის ელექტროსადგურების (მზის ელექტროსადგური) ექსპლუატაციას. ამჟამად ველი-ს საკუთრებაშია 5 მზის ელექტროსადგური (საერთო დადგმული სიმძლავრე: 12 მვტ), რომლებიც 2025 წლის სექტემბერში გადაეცა ექსპლუატაციაში, და კომპანია კიდევ 5-ს ავითარებს, სულ 12 მზის ელექტროსადგურის პორტფელის ფორმირების მიზნით.

ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD) განიხილავს ამ პორტფელის დაფინანსებას. მზის ელექტროსადგურები განლაგებულია კახეთში, აღმოსავლეთ საქართველოში, საერთო დადგმული სიმძლავრით 52,5 მვტ (ყველა ერთობლივად მოხსენიებულია, როგორც „პროექტი“).

პროექტი განხორციელდება სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოების (EPC) ხელშეკრულების ფარგლებში. ექსპლუატაცია და ტექნიკური მომსახურება (O&M) წარიმართება O&M ხელშეკრულების საფუძველზე.

პროექტი კატეგორიზებულია „B“ კატეგორიად EBRD-ის 2024 წლის გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკის შესაბამისად. პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური სათანადო გამოკვლევა ჩატარდა 2026 წლის იანვარში EBRD-ის გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნების (ESR) შესაბამისად პროექტის სტრუქტურირების მიზნით. წინამდებარე დოკუმენტი მიზნად ისახავს საზოგადოებისთვის პროექტის შესახებ ზოგადი ინფორმაციის მიწოდებას.

რა არის მზის ფოტოელექტრული ქარხანა და რატომ არის საჭირო?

მზის ფოტოელექტრული ქარხანა (Solar PV) არის ელექტროსადგური, სადაც განსაზღვრულ ტერიტორიაზე დამონტაჟებული ფოტოელექტრული პანელები მზის სინათლეს პირდაპირ გარდაქმნიან ელექტროობად. მზის პანელები მიმაგრებულია ლითონის კონსტრუქციებზე და დაკავშირებულია ელექტრო მოწყობილობებთან (ინვერტორები და ტრანსფორმატორები), რომლებიც საშუალებას იძლევა, წარმოებული ელექტროობა ელექტრობადეში მიეწოდოს.

საქართველო ენერგიის მნიშვნელოვან ნაწილს, ძირითადად ბუნებრივ გაზს, იმპორტირებს. მზის ფოტოელექტრული ქარხნები ამცირებს საგარეო ენერგიის

წყაროებზე დამოკიდებულებას და ზრდის ეროვნულ ენერგეტიკულ უსაფრთხოებას. საქართველო სარგებლობს მაღალი მზის ინსოლაციით, განსაკუთრებით ქვემო ქართლისა და კახეთის რეგიონებში, რაც მზის ფოტოელექტრულ ენერგიას სიცოცხლისუნარიან და მდგრად ენერგიის წყაროდ აქცევს.

ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებისა და პარიზის შეთანხმების მიზნების შესაბამისად, საქართველო ისახავს მიზნად 2030 წლისთვის განახლებადი ენერგიის წილის 30%-მდე გაზრდას — მზის ფოტოელექტრულ ენერგიას ამ მიმართულებით გადამწყვეტი როლი ენიჭება. საქართველოს ენერგეტიკული ბალანსი დიდწილად ჰიდრო-ენერგეტიკაზეა დაყრდნობილი, რომელიც კლიმატის ცვლილებებისადმი მოწყვლადია. მზის ფოტოელექტრული ქარხნები ამრავალფეროვნებს ენერგეტიკულ პორტფელს და გვალვიანი სეზონების განმავლობაში მომარაგების საიმედოობას უზრუნველყოფს.

პროექტის აღწერა

პროექტი განლაგებულია აღმოსავლეთ საქართველოში და მოიცავს 10 მზის ელექტროსადგურს სხვადასხვა ადგილას, რომლებიც წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილ 1-სა და სურათ 1-ზე.

ცხრილი 1 – პროექტის ფარგლებში შემავალი მზის ელექტროსადგურების ნუსხა

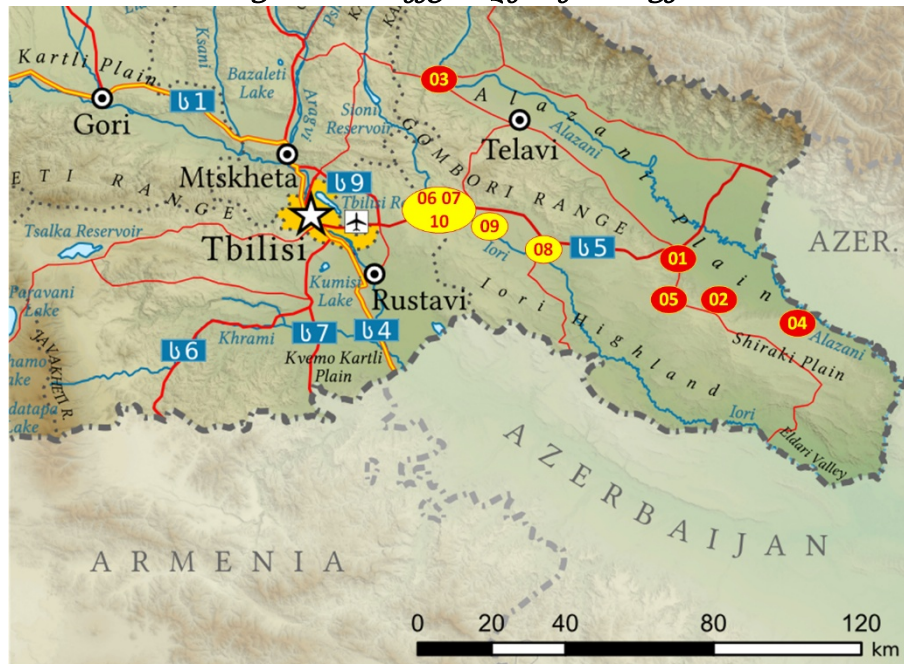
პროექტის დასახელება	სიმძლავრე (მვტ, DC/AC)	კოორდინატები	ექსპლუატაციაში გაშვების თარიღი
01 ჯულაანი	2.7/1.75	41°36'4.67"N 46° 0'3.88"E	2025 სექტემბერი
02 ხირსა	2.3/1.75	41°32'11.17"N 46° 5'48.18"E	2025 სექტემბერი
03 ქისტაური	2.4/1.75	42° 1'1.42"N 45°16'31.47"E	2025 სექტემბერი
04 ქედი	2/1.75	41°25'0.44"N 46°24'4.27"E	2025 სექტემბერი
05 გამარჯვება	2.7/1.75	41°29'31.72"N 45°57'27.37"E	2025 სექტემბერი
06 პატარძელი 1	2/1.75	41°43'33.18"N 45°14'9.83"E	სავარ.: თებერვალი 2027
07 პატარძელი 2	2/1.75	41°43'50.58"N 45°12'55.57"E	სავარ.: თებერვალი 2027
08 ბადიაური	2/1.75	41°37'49.39"N 45°32'53.63"E	სავარ.: თებერვალი 2027
09 საგარეჯო 1	2/1.75	41°40'18.20"N 45°24'24.36"E	სავარ.: თებერვალი 2027
10 პატარძელი	31/25	41°37'2.45"N 45°13'27.38"E	სავარ.: დეკემბერი 2027

9 მცირე მზის ელექტროსადგური ადვილად მისასვლელია მიმდებარე ასფალტირებული გზებიდან — ბოლო მონაკვეთი, შესაძლოა, გრუნტის გზა იყოს.

მე-10 და უდიდესი ობიექტი — პატარძელი — გამოირჩევა ყველაზე გრძელი მისასვლელი გზით. ეს გრუნტის გზა დაახლოებით 10 კმ სიგრძისაა. 9 მცირე ობიექტისგან განსხვავებით, სადაც ყველაზე ახლო ასფალტირებული გზიდან ფეხით მისვლა ზამთრის მძიმე პირობებშიც შესაძლებელია, პატარძელის ობიექტი მძიმე თოვლის/წვიმის შემთხვევაში შეიძლება გაუვალი აღმოჩნდეს.

გზის კარგ პირობებში ობიექტებამდე მისასვლელი დრო, თბილისიდან მანძილის მიხედვით, 30 წუთიდან 2 საათამდე მერყეობს.

სურათი 1- პროექტის მდებარეობის რუკა

განხორციელება

მზის ელექტროსადგურები:

ყველა 5 არსებული მზის ელექტროსადგური ააშენა Peri-მ, მსხვილმა ქართულმა სამშენებლო კომპანიამ, და ახლაც Peri ახორციელებს მათ ექსპლუატაციასა და ტექნიკურ მომსახურებას სპეციალური O&M ხელშეკრულების საფუძველზე. მიწა და საწარმოო აქტივები ველი-ს საკუთრებაშია.

ყველა 5 განსახორციელებელი მზის ელექტროსადგური Peri-მ დააპროექტებს, ააშენებს და ექსპლუატაციასა და ტექნიკურ მომსახურებას განახორციელებს. ველი-ს საკუთრებაში იქნება მიწა და საწარმოო აქტივები; კომპანია თვითონ განახორციელებს შესყიდვებს. შეზღუდული ზომის გათვალისწინებით, ყველა ახალ ობიექტს შეიძლება რამდენიმე თვეში, ყოველ შემთხვევაში ერთ წელზე ნაკლებ ვადაში, ავაშენოთ.

ელექტრობადესთან მიერთება:

ყველა 9 მცირე მზის ელექტროსადგური მიერთებულია/მიერთდება უახლოეს ქვესადგურთან მიწისქვეშა კაბელის საშუალებით. გამზომ მოწყობილობებს,

რომლებიც ქვესადგურშია განთავსებული, ესაზღვრება ელექტრობადის ოპერატორის საკუთრებაში მყოფი და ველი-ს საკუთრებაში მყოფი აქტივები. მიწისქვეშა კაბელი ველი-ს საკუთრებაში რჩება.

მსხვილი მზის ელექტროსადგური — პატარმეული — გამართავს ქვესადგურს თავის ტერიტორიაზე, საიდანაც მიახლოებულ 110 კვ-იან ხაზს ჰაეროვანი ლუპ-ინ/ლუპ-აუტ სქემით შეუერთდება. ჰაეროვანი ხაზი ააგებს ქვეკონტრაქტორი, რომელსაც ელექტრობადის ოპერატორი (GSE) შეარჩევს და ხელმძღვანელობს; შემდგომ GSE-ს ბალანსზე გადაირიცხება ველი-ს ჩარევის გარეშე.

ფიზიკური ზემოქმედება და შემარბილებელი ზომები

მთავარი ფიზიკური რისკები და პოტენციური ზემოქმედება სამშენებლო ფაზასთანაა დაკავშირებული და მოიცავს:

- სატრანსპორტო ნაკადის ზრდა ფოტოელექტრული ქარხნის სამშენებლო ობიექტებისკენ მიმავალ სამისამართო გზებზე ავარიების დაკავშირებული რისკებით;
- ხმაურის, გამონახოლქვის ლოკალური ზრდა და მიმოსვლის ეპიზოდური შეზღუდვა სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში;
- წვდომის შეზღუდვა შემოღობილ ფოტოელექტრულ ობიექტთან;
- ეროზიის რისკი ფოტოელექტრული ქარხნის ტერიტორიაზე მცენარეულობის არასათანადო მართვის შემთხვევაში (მაგ. ჰერბიციდების გამოყენება).

ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედება და შემარბილებელი ზომები

საბაზისო მდგომარეობა: პროექტის ტერიტორიაზე შესაძლოდ გამოვლენილი ბიომრავალფეროვნების სახეობების განსაზღვრის მიზნით ჩატარდა საველე ვიზიტები, ლიტერატურის მიმოხილვა და კონსერვაციული მონაცემთა ბაზების ანალიზი. IUCN-ის „წითელი ჩამონათვალის“ მონაცემთა ბაზის საფუძველზე, ყურადღება გამახვილებულია ფლორაზე, ასევე იოვრის ზეგნის KBA-ს კონსერვაციის მიზნებზე — ორი ობიექტისთვის, რომლებიც ამ KBA-ს შიგნით (ან მის საზღვართან ახლოს) განლაგებულია: საგარეჯო 1 და ბადიაური, ორივე ახლად ათვისებადი ფოტოელექტრული ობიექტი — პირველი სასოფლო-სამეურნეო სავარგულზე, მეორე კი დეგრადირებულ სათიბ-სადოვარ მიწაზე.

საველე ვიზიტებმა დაადასტურა, რომ პროექტის ობიექტებისთვის შეძენილი მიწის ნაკვეთები ძირითადად ძლიერ ტრანსფორმირებული ჰაბიტატებისგან შედგება: ყოფილი ტექნიკური დანიშნულების მიწა, სასოფლო-სამეურნეო სავარგული, გადამოკლებული და დეგრადირებული საძოვარი. კონსერვაციული მნიშვნელობის ფლორის სახეობების არსებობა წინასამშენებლო გამოკვლევით შემოწმდება სათიბ-საძოვარ მიწაზე განლაგებული ობიექტებისთვის და, ასეთების გამოვლენის შემთხვევაში, კონსერვაციული ღონისძიებები განხორციელდება.

შემარბილებელი ზომები: ერთ ობიექტს — ბადიურს — შეიძლება ეპიზოდურად სტუმრობდნენ ხმელთაშუა ზღვის კუები (*Testudo graeca*): სპეციმენები მოგროვდება და გადასახლდებიან სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე. ყველა ობიექტის ღობეები მოეწყობა ღობეებით, რომლებიც მცირე ხერხემლიანებისთვის (კუები, მელა და სხვ.) გადასვლის შესაძლებლობას მისცემს — ეკოლოგიური უწყვეტობის შესანარჩუნებლად და მღრღნელების გამრავლების თავიდან ასაცილებლად.

მზის პანელები საკმარის სიმაღლეზე (მინიმუმ 0.7 მეტრი მიწიდან) განთავსდება მცენარეულობის მართვის გამარტივებისა და აგრივოლტაიკის განხორციელების მიზნით — ეს ნიშნავს, რომ ცხვრის მოვება შეიძლება კონტროლირებული სახით ჩაირთოს ობიექტის სპეციფიკურ მცენარეულობის მართვის გეგმებში.

სოციალური ზემოქმედება და შემარბილებელი ზომები

დასაქმება: მოსალოდნელია, რომ დაბალი კვალიფიკაციის მქონე სამუშაო ძალის უმეტეს ნაწილს მეზობელი დასახლებების მაცხოვრებლები შეადგენენ. პროექტის სამშენებლო და საოპერაციო სამუშაოებში მობილიზებული მუშაკები ფორმალური (წერილობითი) შრომითი ხელშეკრულებებით დასაქმდებიან; მათი შრომის პირობები საქართველოს კანონმდებლობის, EBRD ESR2-ისა და პროექტის ადამიანური რესურსების პოლიტიკის შესაბამისი იქნება. მცირე პროექტებისთვის მუშაკთა საცხოვრებელი არ გეგმავება, ვინაიდან ობიექტები სოფლებსა და ქალაქებთან ახლოს მდებარეობს. საცხოვრებელი მხოლოდ პატარძელის მზის ელექტროსადგურისთვის აშენდება — მცველებისა და O&M-ის ჯგუფებისთვის. არ მოიწყება არაფორმალური დასაქმება; მუშაკებს გადაეცემათ ქცევის კოდექსი.

მიწის შეძენა და საარსებო წყაროები: ფოტოელექტრული ქარხნებისთვის საჭირო მიწის ნაკვეთები შეძენილ იქნა წინა მფლობელებისგან ნებაყოფლობითი ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე. საარსებო წყაროების დაკარგვის ერთადერთი რისკი საძოვრის მიწის დაკარგვასთანაა დაკავშირებული; ეს რისკი შემცირებულია ამაღლებული მზის პანელების გამოყენებით და ამ პანელების ქვეშ ცხვრის კონტროლირებული მოვების ორგანიზებით (ბადიურში მიწაზე მოზუდარი

ფრინველებისთვის შესაფერის სეზონებში) და მცენარეულობის მართვის ზოგადი გეგმასთან კოორდინაციით. პროექტი არ იწვევს ექსპროპრიაციას, ეკონომიკურ ან ფიზიკურ გადასახლებას.

შეშფოთება: ხმაური და სატრანსპორტო ნაკადი სამშენებლო პერიოდში მოსალოდნელი მთავარი შეშფოთების წყაროებია — თუმცა ეს მნიშვნელოვან პრობლემად არ განიხილება, ვინაიდან არცერთი ობიექტი საცხოვრებელ სახლებთან ახლოს არ მდებარეობს. სატრანსპორტო ნაკადის რისკი მზის პანელების მომარაგების პერიოდში კონცენტრირდება ასფალტირებული გზების და ფოტოელექტრული ობიექტების გრუნტის გზების გადაკვეთის ადგილებში — ინტენსიური/სწრაფი ტრაფიკის მქონე ასფალტირებული გზებთან ახლოს განლაგებული ობიექტებისთვის. პროექტი სამშენებლო სამუშაოების განმავლობაში საგზაო ნიშნებს გამოიყენებს.

დასვენება და ტურიზმი: ფოტოელექტრული ობიექტები დასვენებისა ან ტურისტული საქმიანობის დიდი ინტერესის მქონე ტერიტორიებზე არ განლაგება.

ვიზუალური ზემოქმედება: ფოტოელექტრული ობიექტი პრაქტიკულად არ გამოჩნდება მთავარი გზებიდან და არ მოახდენს ზემოქმედებას ღირებულ ლანდშაფტზე.

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობა: პროექტის სამშენებლო და საოპერაციო სამუშაოები ჯანმრთელობისთვის რაიმე რისკს არ შექმნის გარემომყოფი მოსახლეობისთვის.

მუშაკთა ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება: EPC კონტრაქტორი შეიმუშავებს სპეციალურ ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და გარემოს მართვის გეგმებს.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების სათანადო მართვის უზრუნველყოფის ღონისძიებები

გამოვლენილი რისკებისა და ზემოქმედებების მართვისა და მონიტორინგისთვის ველი-მ პროექტისთვის შეიმუშავა გარემოსდაცვითი და სოციალური სამოქმედო გეგმა (ESAP), რომელიც მოიცავს ყველა გარემოსდაცვითი, სოციალური და უსაფრთხოების საკითხის ეფექტური მართვის უზრუნველყოფის ძირითად ვალდებულებებს — EBRD-ის გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისობის ჩათვლით. გეგმის ძირითადი ღონისძიებებია:

- **მართვა და შესაბამისობა:** პროექტი დანიშნავს გამოყოფილ გარემოსდაცვით და სოციალურ (E&S) და ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და გარემოს (HSE) სფეროების ეროვნული სტანდარტებისა და EBRD-ის სტანდარტების შესაბამისობის კონტროლისთვის. ყველა საჭირო ნებართვა და ავტორიზაცია მოიპოვება და შენარჩუნდება გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულებაზე ყურადღებით.
- **შრომა და სამუშაო პირობები:** პროექტი პრიორიტეტს ანიჭებს სამართლიან შრომის პრაქტიკას, მათ შორის წერილობით შრომით ხელშეკრულებებს, თანაბარ შესაძლებლობებს და უსაფრთხო, ინკლუზიურ სამუშაო გარემოს. შემუშავდება საჩივრების განხილვის მექანიზმი მუშაკთა შემფოთების განსახილველად; გარიდებული სამუშაო მინიმუმამდე შემცირდება უსაფრთხოების მიზნით.
- **გარემოსდაცვა და ბიომრავალფეროვნების დაცვა:** ღონისძიებები მოიცავს პასუხისმგებლიან ნარჩენების მართვას, მდგრად მცენარეულობის მართვას და ჰერბიციდების გამოყენების აკრძალვას. ობიექტის სპეციფიკური ქმედებები განხორციელდება განსაკუთრებული მგრძნობელობის მქონე კომპონენტებისთვის (კუები, ფლორა...).
- **სოციალური ინკლუზია:** პროექტი სამშენებლო სამუშაოების განმავლობაში ადგილობრივ სამუშაო ადგილებს შექმნის და განახორციელებს აგრივოლტაიკას ადგილობრივი მეცხოველეების მხარდასაჭერად.
- **თემთან ჩართულობა:** თემთან კავშირის ოფიცერი (CLO) ხელს შეუწყობს დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობას და გაუმკლავდება თემის შემფოთებებს გამჭვირვალე საჩივრების განხილვის მექანიზმის მეშვეობით.

ESAP-ის ღონისძიებების შეჯამება

პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური სამოქმედო გეგმა (ESAP) წარმოადგენს ჩარჩოს პროექტთან დაკავშირებული პოტენციური გარემოსდაცვითი, სოციალური, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების ზემოქმედების სამართავად. ESAP შემუშავებულია ეროვნული კანონმდებლობის, EBRD-ის 2024 წლის გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკის და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით — ადგილობრივი თემებისა და პროექტის დაინტერესებული მხარეებისთვის მდგრადი და ინკლუზიური შედეგების ხელშეწყობით.

ESAP განსაზღვრავს შემარბილებელ ზომებს, სამონიტორინგო ღონისძიებებს და პასუხისმგებლობებს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვისთვის

პროექტის სრული სიცოცხლის განმავლობაში — სამშენებლო ეტაპიდან ექსპლუატაციამდე. ESAP-ში გაწერილი ძირითადი შემარბილებელი ზომებია:

ESR1-ის ფარგლებში, მსესხებელი შეიმუშავებს და განახორციელებს პროექტის დონის გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემას (ESMS), მათ შორის ESAP-ის მფლობელის, E&S ანგარიშგების, HSE მენეჯერის, თემთან კავშირის ოფიცრისა და კონტრაქტორის ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და გარემოს მართვის გეგმის (HSEMP) განსაზღვრას, სხვა ღონისძიებებთან ერთად.

ESR2-ის ფარგლებში, ღონისძიებები მიმართულია სამართლიანი შრომის პირობების უზრუნველყოფისაკენ, მათ შორის ორენოვანი წერილობითი შრომითი ხელშეკრულებების, ყველა მუშაკისათვის — მათ შორის ქალებისათვის — თანაბარი შესაძლებლობების, ანონიმური მუშაკთა საჩივრების მექანიზმებისა და ქვეკონტრაქტორების მიერ საქართველოს კანონმდებლობისა და EBRD-ის პოლიტიკის შესაბამისობის უზრუნველყოფა.

ESR3-ის ფარგლებში, პროექტი განახორციელებს რესურსების ეფექტიანობისა და დაბინძურების პრევენციის ზომებს, მათ შორის მზის პანელების გადამუშავების მოთხოვნებს, პანელების გასასუფთავებლად წყლის კანონიერ წყაროს, მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში ნარჩენების მართვას, გენდერულად გამიჯნულ ტუალეტებს, დაღვრის პრევენციის პროტოკოლებსა და ჰერბიციდების გამოყენების აკრძალვას.

ESR4-ის ფარგლებში, ESAP მოითხოვს შრომის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების მყარ მართვას როგორც მშენებლობის, ისე ექსპლუატაციის პერიოდში, მათ შორის OHS-ის მართვის გეგმების შემუშავებას, პირადი დამცავი საშუალებების, აგრივოლტაიკის, საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების დებულებებს, ქცევის კოდექსის განხორციელებასა და გენდერული ძალადობისა და ნივთიერებების გამოყენების პრევენციის ტრენინგებს, ასევე გარიდებული მუშაკებისათვის ღირსეული საცხოვრებლის უზრუნველყოფას.

ESR5-ის ფარგლებში, პროექტი მართავს მიწასთან დაკავშირებულ ზემოქმედებებს ძირითადად დაინტერესებული მხარეების ჩართულობისა და დიზაინის შემარბილებელი ზომების გზით, მათ შორის აგრივოლტაიკის ინტეგრირებით იქ, სადაც თემებმა ინტერესი გამოხატეს, ფერმებთან დაშორებების ოპტიმიზაციით სადაც საჭიროა, და გზების გადატანით სოფლის მეურნეობის ან ძოვების საქმიანობებზე ზემოქმედების თავიდან ასაცილებლად.

ESR6-ის ფარგლებში, ბიომრავალფეროვნების რისკები მართულ იქნება წინასამშენებლო ეკოლოგიური გამოკვლევების, გამოვლენილ სახეობებზე (კუები, მიწაზე მოზუდარი ფრინველები, „წითელი სიის“ მცენარეები) ობიექტზე სპეციფიური შემარბილებელი ზომების, მინიმალური პანელის სიმაღლისა და

მცენარეულობის მართვის გეგმების, ასევე ღობეებში ღობეების შექმნის გზით მცირე ფაუნის გადაადგილებისათვის.

ESR8-ის ფარგლებში, განხორციელდება შემთხვევითი აღმოჩენის პროცედურა მშენებლობის პროცესში კულტურული მემკვიდრეობის შესაძლო აღმოჩენების სამართავად.

ESR10-ის ფარგლებში, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობა უზრუნველყოფილ იქნება დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმის (SEP) და საჩივრების განხილვის მექანიზმის (GrM) განხორციელებისა და პერიოდული განახლების გზით.

საერთო ჯამში, ESAP-ის განხორციელება მოითხოვება მშენებლობისა და ექსპლუატაციის დაწყებამდე და მათ განმავლობაში, განსაზღვრული მონიტორინგით, ანგარიშგებით (მათ შორის EBRD-ისათვის კვარტალური/წლიური ანგარიშგება) და პასუხისმგებლობებით.

როგორ უზრუნველყოფს პროექტი კომუნიკაციასა და მონიტორინგს

EBRD-ის გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკის მოთხოვნების შესაბამისად, პროექტი უზრუნველყოფს, რომ შესაბამისი ინფორმაცია პროაქტიულად გაეზიარება სამასპინძლო თემსა და სხვა დაინტერესებულ მხარეებს. ეს მოიცავს მკაფიო კომუნიკაციას პროექტთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების, დაგეგმილი შემარბილებელი ზომებისა და კომენტარის გამოთქმის შესაძლებლობების შესახებ. შემუშავებულია საჩივრების განხილვის მექანიზმი ნებისმიერ შეკითხვაზე ან საჩივარზე დროული და ეფექტური რეაგირების უზრუნველსაყოფად — გამჭვირვალობისა და ინკლუზიურობის შენარჩუნებით პროექტის სრული სიცოცხლის განმავლობაში.

პროექტისთვის შემუშავებულია დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმა (SEP), რომელიც საჯაროდ ხელმისაწვდომი იქნება წინამდებარე არარსებითი ტექნიკური შინაარსის შეჯამებასთან ერთად.

SEP პროექტის დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის ჩარჩოს წარმოადგენს და პროექტის პროგრესის შესაბამისად განახლდება და სრულდება — პროექტის სრული სიცოცხლის განმავლობაში დაინტერესებულ მხარეებთან და თემებთან შინაარსიანი კონსულტაციების უზრუნველყოფის მიზნით.

SEP მოიცავს საჩივრების განხილვის მექანიზმის დებულებებს. საჩივრების განხილვის მექანიზმი კომპანიის მიერ გავრცელდება სამშენებლო სამუშაოების

დაწყებამდე და ნებისმიერ ადამიანს პროექტთან დაკავშირებული საჩივრებისა და კომენტარების წარდგენის საშუალებას მისცემს; ნებისმიერ წარდგენილ საჩივარს განხილვა და პასუხი ეძლევა. საჩივრების წარდგენა შესაძლებელია კომპანიის განხილვისთვის არხების მეშვეობით, მათ შორის პროექტის ქვეკონტრაქტორებთან მათი სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას, ასევე დანიშნული თემთან კავშირის ოფიცერის (CLO) მეშვეობით. საჩივრები შეიძლება შეტანილ იქნეს შემდეგი გზებით:

- ზეპირად CLO-სთან ან კონტრაქტორის ჯგუფის სხვა შესაბამის წევრებთან;
- ზეპირად თემის საჩივრების განხილვის მექანიზმის ტელეფონის ცხელი ხაზის მეშვეობით;
- წერილობით პროექტის ვებ-გვერდზე არსებული ფორმის ან პროექტის ობიექტსა და მეზობელ თემში განთავსებული სპეციალური ყუთების მეშვეობით.

ანონიმური საჩივრებიც მიღებული იქნება. საჩივრების განხილვის მექანიზმზე მარტივი წვდომის უზრუნველსაყოფად შემუშავებულია მრავალი ინტერფეისი, მათ შორის საჩივრის ფორმა. კომპანია ასევე დანიშნავს CLO-ს, რომელიც შუამავლად იმუშავებს დეველოპერსა და ადგილობრივ თემს შორის.

პროექტის ფაზებში ინფორმაციის გასაჯაროებისთვის გამოსაყენებელი ინსტრუმენტები და მეთოდები მოიცავს:

- ინტერნეტი/ვებ-გვერდი:
- საინფორმაციო ბიულეტენები, მათ შორის პროექტის საინფორმაციო ბუკლეტი (ხელმისაწვდომი იქნება ვებ-გვერდზე და საჩივრების ყუთებში).

ნებისმიერი კომენტარის, კითხვის ან საჩივრის შემთხვევაში პროექტის გუნდთან დასაკავშირებლად, დაინტერესებულ მხარეებს შეუძლიათ დაუკავშირდნენ პროექტის კომპანიის თემთან კავშირის ოფიცერს ელ-ფოსტის ან მობილური ტელეფონის საშუალებით. თუ პროექტი თქვენ გაინტერესებთ და გსურთ დამატებითი ინფორმაციის მიღება, ან თუ გაქვთ საჩივარი, გთხოვთ დაუკავშირდეთ CLO-ს:

სახელი	ნინო მათეშვილი
თანამდებობა	თემთან კავშირის ოფიცერი
ელ-ფოსტა	info@veli.com.ge
ტელეფონი	(+995) 577 314 117
მისამართი	ზ. ავალიშვილის ქ. 12, თბილისი, საქართველო